

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

557. An etiam, dum Pensionarius per tres, pluresve annos literas
Apostolicas super reservatâ sibi pensione super beneficio Titii non
expediverit, Titio interim mortuo, Cagus successor Titii teneatur ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

lutionis; vel impedimento facti, puta, absentia, incarceratione & simili, vel ignorantia, ut quia pensio fuit absenti reservata, hoc inquam casu excusabitur pensionarius, etiam si (ut habet aequior sententia, quam tenent Surdus cons. 268, n. 42, & Rota apud Verall. decis. 73. nu. 1. p. 2.) non fuerit protestatus. Lott. à nu. 122, 123, 124; iurid. nu. 130. Ventrigl. loc. cit. n. 42. Modò tamen impedimentum non fuerit de facili removibile, vel affectatum, seu indutum propriâ culpâ impediti, quale censetur, si non fuerit justificatum (cùm impedimentum non presumatur) & quidem ex hac circumstantia, sive cum hac qualitate, quod non potuerit removeri, adeóque vel fuerint adhibita omnes diligentia, vel non potuerint adhiberi ad removendum illud. Lott. à n. 126. Ventrigl. cit. n. 43.

7. Porro, pensionario agente contra successorem pro terminis præteritis pensionis, diligentia adhibita, utpote actus positivus (sicut econtra negligentia est actus negativus, ac ideo reo neganti sufficiat negare, ut Pacian. de prob. l. 1. c. 50. n. 5.) justificari debent. Lott. à n. 120. Ventrigl. n. 44. Et quidem quod facta sunt tempestivè satis; licet enim non imputetur negligentia ex supervenientia diei solutionis, sive quod pensionarius exspectavit aliquantum post diem hunc (siquidem nimia festinatio creditoris cum sacco parato molesta & incivilis reputatur) arbitrabitur tamen prudens judex, an nimia fuerit in hoc pensionarii socradia. Lott. à nu. 134, subjiciens nu. 138, non vacaturum culpâ ex hac parte creditorem seu pensionarium, si ultra diem solutionis differat exactionem saltem plusquam 6. mensibus. Item justificari debet, diligentias factas debito modo, hoc est, judicialiter & validè: sicut enim non relevant facta extrajudicialiter (cùm extra judicium nulla detur legitima coactio) ita nec facta judicialiter quidem, sed nulliter, etiam si usque ad censuras processum, utpote quod suppositâ nullitate impunè contemnuntur. Lott. à n. 140. Ventrigl. nu. 44; nisi forte (ut hoc limitat Lott. n. 144. & ex eo Ventrigl.) notoriè constaret, plus potuisse operari diligentias extrajudiciales, puta preces (quas adhibitas, justificandum quoque) quam actionem judicialem, v. g. si ageretur cum eo debitore, contra quem procedi non posset ad capturam personæ, qui quis paratus est pati quaecunque censuras prius, quam pensionem solvere. Ac denique justificandum, diligentias ab omni parte absolutas & perfectas, tam ratione terminorum omnium, de quibus agitur; quam ratione continuationis, nimurum illas non intermissas, usque ad id, quod extrempum est jurisdictionis, nempe executionem; quin & ad excusationem personarum, quae excuti possunt, id est, tam ipsum debitorem (si hic vivens excuti potuit) quam eo defuncto heredem illius, utpote in quem aquæ datur actio personalis. Lott. à n. 145. Procedunt hæc omnia de necessitate diligentias adhibendi & probandi adhibitas non solum, si intendatur contra successorem judicium executum literarum reservationis pensionis; sed etiam si agatur ad regresum. Ventrigl. n. 45. Lott. n. 151. & seq. quem vide.

8. Præter has diligentias adhibitas & probatas, ut procedere possit pensionarius contra successorem pro terminis præteritis, necessarium insuper esse, ut successor legitimè intimata fuerit originalis litera reservationis pensionis, aut earum transumptum ex registro Bullarum, vel ex Camera Apo-

stolica, aut obtenta sit commissio à Signatura justitiae, in qua committatur Auditori Camerae, ut literas in monitorio insertas intimari faciat, & intimidationem in hunc modum factam, ac si literæ ipsæ originales intimarentur, valere decernat, tradit Ventrigl. loc. cit. nu. 38, citans Salust. Tiber. in præt. Judic. Auditor. Cam. l. 3. c. 2, in principio, ac remittens ad Paris. de resign. l. 6. q. 2. n. 98, verum, ut Ventrigl. subiungit n. 39, ex Garc. p. 1. c. 5. nu. 576. & ex eodem Tiber. loc. cit. n. 34, hæc intimatione deseruit, ut contra titularem agi possit ad declarationem incursus pœnaru[m] & censoriarum, de quibus in literis reservationis; sed de hoc infra, ubi de pœnis non solventium pensionem.

9. Denique illud hic notandum, quod, ubi probatis istiusmodi diligentias & quoquinque casu, Index compellit successorem in beneficio ad solvendos terminos pensionis, decursos in vita decessorum, cavere debeat, ut remaneat illi titulari successori congrua seu portio debita, v. g. Episcopo mille, rectori seu parochio centum, ita ut illa imprimis & ante omnia deducatur; quamvis fecerit; & ista deductio locum non habeat, ubi agitur de solutione terminorum cedentium tempore ipsius successoris. Lott. cit. q. 39. n. 150, Ventrigl. loc. cit. num. 48.

Quæstio 557. *An agitur etiam, dum pensionarius per tres plures annos literas apostolicas super reservata sibi pensione super beneficio Titii non expediverit, Titio interim mortuo, Causus successor Titii teneatur pensionario illi tunc denum expedient literas solvere pensionem trium aut plurim illorum annorum?*

R Esponder affirmative Azor. p. 2. l. 8. c. 13. q. 10. citans Gig. de pens. q. 40. inhaerens principio generali, nimirum, quod pensio onus si reali beneficio impositum transiens ad quemcumque in beneficio decessorem, adeoque non oblitus, quod successor ille fructus præteriorum annorum non perceperit; cum satis sit, quod habeat & possideat beneficium tali onere gravatum; ut nec oblitus, quod pensionarius per annos illos literas reservationis sua culpâ non impetraverit; quia eo ipso, quod Papa ante tres vel plures annos illos pensionem annuam reservaverit, debentur ei pensiones illorum secundum conscientiam.

2. Verum melius & rectius responderet negative Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 6. n. 10, è quod pensionarius ante expeditas literas exigere non potuit à Titio pensionem sub pœna excommunicationis; nec hic eam illi debebat pro tempore non expeditarum literarum, ac consequenter multo minus eam exigere possit à successore Titii, etiæ interea jam literas expeditivæ. Adde, gratian reservationis pensionis ipso jure esse ullam, si infra 9. menses à die supplicationis pensionarius non expedit literas, ob clausulam à tempore Clementis 8. addi solutam.

Quæstio 558. *An agitur etiam, si titularis non solverit per 3, vel plures annos; èo quod literæ quidem expeditæ à pensionario, etiam presentata non fuerint, teneatur successor offensis ei literis solvere pensiones defarsas illis annis tribus vel pluribus præteritis?*

Respon-